

PETROL PİYASASINDA UYGULANACAK TEKNİK KRİTERLER HAKKINDA YÖNETMELİK

Amaç

MADDE 1- Bu Yönetmeliğin amacı; petrol piyasasına ilişkin faaliyetler kapsamındaki tesislerin ve piyasaya sunulan petrol ve madeni yağın teknik düzenlemelere ve standartlara uygunluğu ile ilgili usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- Bu Yönetmelik; lisansa konu tesislerin tasarımı, yapım ve montajı, test ve kontrolü, işletmeye alınması ve işletilmesi, bakım ve onarımı, tesislerde asgari emniyetin sağlanması ve yurt içinde satışı yapılacak petrol ve madeni yağın teknik düzenlemelere ve standartlara uygunluğuna ilişkin esasları kapsar.

Hukuki Dayanak

MADDE 3- Bu Yönetmelik 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 4- Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Kanun: 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununu,
- b) Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,
- c) Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,
- d) Başkan: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanını,
- e) EN: Avrupa Standartlarını,
- f) TS: Türk Standartlarını,
- g) TSE: Türk Standardları Enstitüsünü,
- h) Akaryakıt: Benzin türleri, nafta (hammadde, solvent nafta hariç), gazyağı, jet yakıtı, motorin türleri, fuel-oil türleri ile biodizeli,
 - i) Akaryakıtla harmanlanan ürünler: Metil tersiyer bütül eter (MTBE), Etanol vb. (yerli tarım ürünlerinden denatüre olarak üretilenler ile biodizel hariç) akaryakıt ile eşdeğer vergiye tâbi olan ve olacak ürünleri,
 - j) Akaryakıt istasyonu: Dağıtıcı veya bunlarla tek elden satış sözleşmesi yapmış bayilerce ilgili mevzuata uygun (teknik, kalite ve güvenlik) olarak kurulup, bir veya farklı alt başlıktan birer akaryakıt dağıtıcısının tescilli markası altında faaliyette bulunan ve esas itibarıyla araçların akaryakıt, madeni yağ, otagaz LPG, temizlik ve ihtiyarî olarak bakım ile kullanıcıların tüplü LPG hariç diğer asgari ihtiyaçlarını karşılayacak imkânları sunan yerleri,
 - k) Akreditasyon: Laboratuvarların, muayene ve belgelendirme kuruluşlarının ulusal veya uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre çalıştığının değerlendirilmesi ve yeterliliğinin onaylanması ve düzenli aralıklarla denetlenmesi işlemi,
 - l) Ham petrol: Yerden çıkarılan sıvı haldeki doğal hidrokarbonları,
 - m) İlgili mevzuat: Petrol piyasasına ilişkin Kanun, yönetmelik, lisans, tebliğ, genelge ve Kurul kararlarını,
 - n) Katkı maddeleri: Akaryakıt ürünlerinin özelliklerini iyileştirmeye matuf organik ve inorganik maddeleri,
 - o) Kalite uygunluk belgesi: Türk Standartı bulunmayan bir malzeme ya da ekipmanın, ilgili uluslararası standartlara veya diğer ülkelerin standartlarına veya TSE tarafından kabul edilen teknik özelliklere uygun olarak imal edilip, piyasaya arz edildiğini gösterir belgeyi,
 - p) Madeni yağ: Baz yağına veya kimyasal sentez yöntemi ile işlenen maddelere, bazı katkıların ilâvesi sonucu, hareketli ve temas halinde olan iki yüzey arasındaki sürtünme ve/veya aşınmayı azaltma veya soğutma özelliğine sahip mamul haline getirilen doğal veya yapay maddeleri,
 - r) Piyasa: Petrolün temini ve satışı, rafinajı, işlenmesi, depolanması, iletimi, ihrakiye teslimi, taşınması, dağıtımı, bayiliği, kullanımı ve bunlarla ilişkili iş ve işlemlerden oluşan piyasayı,
 - s) Standart: Üzerinde mutabakat sağlanmış olan, kabul edilmiş bir kuruluş tarafından onaylanan, mevcut şartlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan ortak ve tekrar eden kullanımlar için ürünün özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri ve bunlarla ilgili terminoloji, sembol,

ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması ihtiyari olan düzenlemeyi,

t) **(Değişik: RG-25/04/2007-26503)**⁽¹⁾ Teknik düzenleme: Petrolün ve madenî yağın, ilgili idarî hükümler de dahil olmak üzere, standartları, ölçüleri, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi,

u) Tesis: Lisans konusu faaliyetin gerçekleştiği ana ve yardımcı üniteler ile idari bölümler bütününden oluşan yapıyı veya deniz, demiryolu veya karayolu araçlarını,

v) **(Değişik: RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)**⁽⁷⁾ Ulusal marker: Akaryakıtta; rafineri çıkışında, gümrük girişinde, sanayide yan ürün olarak veya diğer şekillerde üretilen veya tasfiye edilmiş kaçak akaryakıttan teknik düzenlemelere uygun olan akaryakıtta veya benzin türlerine harmanlanacak etanole ticari faaliyete konu edilmeden önce eklenecek ve akaryakıtın özelliklerini bozmayacak niteliği haiz kimyasal ürünü,

y) Ürün: Fiziksel veya kimyasal işlem, rafinaj veya diğer yöntemlerle ham petrol ve/veya ürünlerinden elde edilen ürün veya ara ürün herhangi bir hidrokarbonu,

z) **(Ek: RG-25/04/2007-26503)**⁽¹⁾ Karıştırma: İki akaryakıtın teknik düzenlemesine uygun yeni denizcilik yakıtı oluşturmak üzere birleştirilmesini,

aa) **(Ek: RG-25/04/2007-26503)**⁽¹⁾ Harmanlama: Akaryakıtın ismini değiştirmeksizin, niceliğini ve niteliğini değiştirecek ölçüde akaryakıtla harmanlanan ürün ilavesini,

bb) **(Ek: RG-25/04/2007-26503)**⁽¹⁾ Emanet tankı: Analiz raporu tanzim yükümlüğünün topluca ifasının istenmesi halinde, her biri yüz ton taşıma kapasitesini aşmayan araçlarla lisanslı depoya teslim edilen akaryakıtın, geçici olarak muhafaza edildiği dahili tesisatı,

cc) **(Ek: RG-1/4/2010-27539)**⁽⁵⁾ Teslim numunesi: Analiz raporuna esas ölçümlerde kullanılmak veya alıcıya verilmek üzere alınanlar ile itiraz halinde incelenmek üzere saklanan akaryakıt numunelerini,

çç) **(Ek: RG-25/6/2011-27975)** Akaryakıt Kalitesi İzleme Sistemi: Piyasaya arz edilen akaryakıtların kalitesine yönelik risklerin ve bunlara ilişkin önlemlerin belirlenebilmesi amacıyla, akaryakıtların teknik düzenlemelerde yer alan özellik değerlerine ilişkin, dönemseller gelişmeler ile bunların coğrafi dağılımının; izlenmesi, derlenmesi, yorumlanması ve raporlanması, ilgililerin seçilen yükümlüklere uyumunun kontrol edilmesi, aykırılık tespiti halinde sorumlular hakkında gerekli işlemlerin başlatılması faaliyetlerini,

dd) **(Ek: RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)**⁽⁷⁾ Katkılama: Akaryakıtın ismini değiştirmeksizin, özelliğini iyileştirmek amacıyla ve her halükarda hacmen % 0,5'i aşmayacak şekilde katkı maddesi ilavesini,

ee) **(Ek: RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)**⁽⁷⁾ Bağımsız Gözetim Firması: İlgili lisans sahipleri tarafından görevlendirilecek, petrol ve petrol ürünlerinin miktar kontrolü ile numune alımı ve bu işlemler ile ulusal marker ekleme işlemlerine nezaret alanlarında Türk Akreditasyon Kurumundan veya Türk Akreditasyon Kurumu ile karşılıklı tanıma anlaşması bulunan akreditasyon kurumlarından akredite olmuş ve Kurum tarafından yetkilendirilmiş kuruluşları,

ff) **(Ek: RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)**⁽⁷⁾ Uluslararası Gözetim Şirketi: 25/3/2006 tarihli ve 26119 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Uluslararası Gözetim Şirketi Statüsüne İlişkin Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği Tebliğ No: (2006/21) uyarınca "Uluslararası Gözetim Şirketi" statüsünü haiz kuruluşları,

ifade eder.

Standartlar ve Teknik Düzenlemeler

MADDE 5- Piyasa faaliyetlerinin gerçekleştirileceği tüm tesislerin tasarımı, yapım ve montajı, test ve kontrolü, işletmeye alınması ve işletilmesi, bakım ve onarımı, tesislerde asgari emniyetin sağlanmasında, öncelik sırasıyla TS veya EN standartlarına veya bu standartlar da yoksa, TSE tarafından kabul gören diğer standartlara uyulması zorunludur. Standartı bulunmayan malzeme ve ekipman için kalite uygunluk belgesine sahip olma şartı aranır.

(Değişik ikinci fıkra: RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)⁽⁷⁾ Piyasaya arz edilecek akaryakıt ile ilgili olarak TS standartları, kabul tarihinden itibaren 6 ay sonra teknik düzenleme haline gelir. Havacılık yakıtlarına ilişkin uluslararası standartlar ve şartnameler dikkate alınır. Ancak, ülke ihtiyaçları doğrultusunda teknik düzenlemelere getirilebilecek istisnalar (teknik özellikler, yürürlük tarihi vb.) Kurul Kararıyla belirlenir.

Yurt içinde satışı yapılacak;

a) Akaryakıtın teknik düzenlemelere uygun olması zorunludur.

b) Ürünlerin öncelik sırasıyla TS veya EN standartlarına veya bu standartlar da yoksa, TSE tarafından kabul gören diğer standartlara uygun olması esastır.

c) Mineral ve sentetik esaslı madeni yağların, teknik düzenlemeleri, standartları veya uluslar arası kabul görmüş diğer dokümanları karşılması esastır. Mineral ve sentetik esaslı baz yağ ithalatı Gümrük Müsteşarlığınca belirlenen miktar ve belirli teknik ölçümleri yapabilecek donanımına sahip yetkili gümrük idarelerinden **(Mülga ibare: RG-24/06/2005 25855)⁽²⁾** (...) yapılır.

Ölçüm Birimleri

MADDE 6- Akaryakıt satışlarında metrik ton, kilogram ve 15 °C sıcaklığa göre düzeltilmiş olarak metre küp veya litre üzerinden işlem yapılır. Rafinericiler dahil, kullanıcılara kadar yapılacak olan akaryakıt teslimatlarında 15 °C sıcaklığa göre düzeltilmiş, standart hacim ölçüsü üzerinden teslimat yapılması esastır. Fuel-oil türlerinin teslimatları ise ağırlık ölçüsü üzerinden yapılır.

Teknik Kriterlerden Doğan Yükümlülükler

MADDE 7- Lisans sahiplerinin, teknik kriterlerden doğan yükümlülükleri aşağıdadır:

a) Teknik düzenlemelere uygun olmayan petrol ve madeni yağ ikmal eden lisans sahipleri, kullanıcılara verilen zarar ve hasarları tazmin etmekle yükümlüdür. Zarar ve hasarların tazmini hususu, lisanslarda ve sözleşmelerde yer alır.

b) Lisans sahipleri, kamunun can, mal ve çevre güvenliği ile kendi tesis ve faaliyetlerini önemli ölçüde tehdit eden veya olumsuz etkileyen bir durum oluştuğunda, kamu yetkililerini ve bundan etkilenme ihtimali bulunan ilgilileri haberdar etmek, tehdidin niteliği ve niceliği ile bunu önlemek üzere alınmakta olan tedbirleri Kuruma bildirmek ve çevreye zarar vermemek için gerekli diğer tedbirleri almakla yükümlüdür.

c) Sanayi tesislerinde yan ürün olarak elde edilen ürünün yurt içinde akaryakıt olarak faaliyete konu edilmesi halinde, Kuruma bilgi verilmesini müteakip, teknik düzenlemelere uygun olanlar ulusal marker eklenmek üzere dağıtıcılara, uygun olmayanlar ise rafinericilerin olumlu görüş vermesi ve anlaşma sağlanması halinde rafinericilere teslim edilir.

d) Lisans sahipleri, akaryakıtı teknik düzenlemelere uygun olarak arz etmekle yükümlüdür.

e) Atık yağların geri dönüşümü, kullanımı ve imhası diğer mevzuatta belirtilen usul ve esaslara göre yapılır. Atık yağların geri dönüşümüyle elde edilen yağların piyasaya sunumunda ambalaj üzerine okunacak şekilde "ATIK YAĞDAN ÜRETİLMİŞTİR" ifadesinin konulması zorunludur.

f) Numunelerde yapılacak testlerde, ulusal markerin Kurumca belirlenen şart ve seviyede bulunmadığı ve alınan numunelerin laboratuvar analizi ile teknik düzenlemelere uymadığı tespit edildiğinde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

g) Lisans sahipleri faaliyetlerini yürütürken çevreye zarar vermemek ve bu konudaki mevzuata uymakla yükümlüdür.

h) Dağıtıcı lisansı sahipleri, tescilli markaları altında yürüttükleri faaliyetlere ilişkin kalite-kontrol izlemesini etkin bir biçimde yapar; tescilli markaları altında faaliyette bulunan bayilerinin, yönetmelikte belirtilen teknik düzenlemelere uygunluğunu tetkik eder, bunlara ilişkin rapor tutar ve Kuruma bildirir.

Akaryakıt ile Harmanlanan Ürünler ve Katkı Maddeleri

MADDE 8 – (Değişik: RG-25/04/2007-26503)

Otobiodizel ve etanolün harmanlama işlemi rafinerici ve dağıtıcı, metil tersiyer bütil eterin harmanlama işlemi sadece rafinerici lisansı sahipleri tarafından yapılabilir. Harmanlama ve karıştırma yapılan akaryakıtın piyasaya sunumunda, ulusal markerin gerektiği şart ve seviyede bulunması zorunludur.

Denizcilik yakıtlarının hazırlanması hariç, akaryakıtlar birbiriyle karıştırılamaz.

Katkılama sadece rafinerici, dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisansı sahiplerince yapılabilir. Dağıtıcı lisansı sahipleri tarafından akaryakıtta ilave edilecek olan harmanlama ürünü, marker ve katkı maddelerinin ulusal markerin özelliklerini bozmayacak nitelikte olması zorunludur.

Akaryakıt Üretimi

MADDE 9-(Değişik:RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)⁸

Saf biodizel ve sanayi tesislerinde yan ürün olarak elde edilenler ile Kurumca belirlenen usul ve esaslar dahilinde atıktan üretilenler hariç, akaryakıt üretimi sadece rafinerici lisansı sahipleri tarafından yapılır.

Analiz doğrulama ve muayene raporları

MADDE 10 – (Değişik:RG-1/4/2010-27539)

Analiz raporu, denizcilik amaçlı ihrakiye sayılanlar dahil, tüm akaryakıt türlerinin;

- a) Gümrük girişlerinde,
- b) Lisanslı depoların giriş ve çıkışlarında,
- c) Piyasa faaliyetleri kapsamında yapılan satış işlemlerinde,

teknik düzenlemede belirlenen deney yöntemlerine göre laboratuvarca yapılacak numune analizi sonuçlarını kapsayacak şekilde tanzim edilir.

Analiz raporu tanzim edilecek akaryakıtlara ilişkin numuneler, raporu ibraz etmekle yükümlü kişi adına, numune alma yönteminde akredite olan laboratuvarca veya uluslararası gözetim şirketince alınır. Uluslararası gözetim şirketince alınan numuneler, laboratuvara anılan şirketçe teslim veya sevk edilir.⁽⁶⁾

Kullanıcılara;

a) Akaryakıt istasyonlarında pompadan, tarım sektörünün ihtiyaçları için tanker ve köy pompalarından yapılan satışlarda,

b) Karıştırma düzeneklerinden elde edilen denizcilik yakıtlarının; doğrudan araç depolarına veya bu depolara ikmal amacıyla kullanılan deniz araçlarına teslimine yönelik lisanslı depo çıkışlarında veya satışlarda, yakıtın özelliklerinden en az; kükürt, yoğunluk, viskozite değerlerinin bulunduğu ve karıştırmada kullanılan akaryakıtların analiz raporlarının tarih ve sayısının da kayıtlı olduğu, uluslararası tanınırlığı olan bir teslim belgesi tanzim ve ibraz edilmek kaydıyla,

analiz raporu tanzim ve ibraz edilmez.

Akaryakıt türlerinin;

a) Dağıtıcı, ihrakiye teslimi, rafinerici lisansı sahiplerinden satın alınan veya lisanslı depolardan çıkanlarının, alıcılar tarafından doğrudan üçüncü kişilere satışı,

b) Gümrük girişinde; doğrudan üçüncü kişilere satışı veya lisanslı depoya girişi,

c) Rafineriden, boru hatlarıyla doğrudan lisanslı depoya girişi,

halinde, temin edilen analiz raporunun fotokopisi, ayrı bir rapor tanzim edilmeksizin, üzerine yükümlülere imzalanan "Alınan akaryakıtın niteliği veya niceliği değiştirilmemiştir." şerhi işlenmek kaydıyla kullanılabilir.

(Değişik beşinci fıkra:RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)⁽⁷⁾ İlgili akaryakıt türü için;

a) Teknik düzenlemesinde yer alan tüm özelliklere ilişkin değerlerin yer aldığı, analiz raporunu ibraza;

1) Gümrük girişinde, ithalatı yapan lisans sahipleri,

2) Piyasa faaliyetleri kapsamında, rafineri veya akaryakıt üretimi yapan işleme tesislerinden yapılan satışlarda, rafinerici ve işleme lisansı sahibi satıcılar,

3) Üçüncü fıkarda yer alan muafiyetler haricinde karıştırma sonucu elde edilen denizcilik yakıtlarının satışında, satıcılar,

b) Tablo-1’de yer alan özelliklere ilişkin değerlerin yer aldığı, analiz raporunu ibraza;

1) Lisanslı depolama tesislerine giriş ve çıkışlarda, depolama lisansı sahipleri,

2) Üçüncü fıkarda yer alan muafiyetler haricinde, piyasa faaliyetleri kapsamında yapılan diğer satışlarda, satıcılar

yükümlüdür.

Harmanlama yapılması halinde, analiz raporuna; harmanlanan ürünün adı ve harmanlama oranı ile "Akaryakıt harmanlama sonrasında teknik düzenlemelere uygundur." şerhi eklenerek, beyan ilgili lisans sahiplerince imzalanır.

(Değişik yedinci fıkra:RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)⁽⁷⁾ Depolama lisansı sahipleri, depolama hizmeti almak isteyen kişilerden, petrolün edinimine ilişkin analiz raporu, üretim sertifikası veya benzer belgelerin ibrazını isteyebilir. İbraz edilen belge ile lisanslı depocu tarafından teslim öncesi tanzim edilen analiz raporunda yer alan özellik değerleri arasında fark oluşması halinde, lisanslı depocu ilgiliden, akaryakıt türü için teknik düzenlemesinde yer alan özelliklere ilişkin değerlerin tümünü belirleyecek, doğrulama raporu tanzim ettirmesini isteyebilir. Analiz raporunun veya doğrulama raporu sonuçlarının, teknik düzenlemelere aykırı olması halinde, depolama talebi reddedilir.

Depolama lisansı sahipleri, emanet tankı kullanmaları halinde, analiz raporlarını esas tanklarına aktarma esnasında tanzim edebilir. Akaryakıt, emanet tanklarında 3 günden fazla tutulamaz.

(Değişik dokuzuncu fıkra:RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)⁽⁷⁾ Numunenin alındığı depo ve mühür bilgilerinin de kaydedildiği analiz raporu; laboratuvar yetkilileri ve raporu ibrazla yükümlü kişilerce imzalanır. Analiz raporları veya üçüncü fıkrada yer alan belgeler; gümrük girişinde, gümrük beyannamesine, diğer hallerde 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre tanzimi gereken ilk belgeye eklenir. Ulusal marker enjeksiyonlarında, bağımsız gözetim firmasınınca, analiz raporları esas alınarak resmi isim ve laboratuvarın sonuç tespitinin kontrolü sonrası, gözetim firması raporuna, analiz raporunun tarih ve sayısı kaydedilir.

Muayene raporu, denetimler kapsamında ya da ihbar ve şikayetler üzerine, ilgili petroler için Kurumca bizzat veya adına hareket edenlerce gönderilen laboratuvar tarafından yapılan numune analizi sonucu laboratuvarın yetkililerince tanzim edilir.

Muayene raporlarında;

a) **(Değişik:RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)⁽⁷⁾** Teknik düzenlemesi olan akaryakıtlar için teknik düzenlemesinde yer alan özelliklerin tamamı veya Kurul tarafından belirlenenleri,

b) Diğer petrolerde seçilen özellikleri yer alır.

Analiz, muayene ve doğrulama raporunda numunenin alındığı tarih ve alınma yöntemi ile numuneyi alan ve/veya laboratuvara teslim eden kişinin adı soyadı, görevli olduğu şirket ve unvanı belirtilir.

(Mülga onüçüncü fıkra:RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)⁽⁷⁾

Laboratuvarlar

MADDE 11 – (Değişik: RG-25/04/2007-26503)

Numunelerin analizi, Türk Akreditasyon Kurumu veya uluslararası karşılıklı tanıma anlaşmasına imza atmış ve tanınırlığı olan akreditasyon kuruluşları tarafından ilgili deney yöntemlerinde akredite edilmiş sabit ve gezici laboratuvarlar vasıtasıyla yapılır.

(Değişik ikinci fıkra:RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)⁽⁷⁾ Analiz, muayene ve doğrulama raporları, rapora konu akaryakıt türü için aranan tüm deney yöntemlerini uygulama imkân ve kabiliyetine sahip laboratuvarlarca tanzim edilir. Analiz ve doğrulama raporlarını tanzim edecek laboratuvarlar, tüm sorumluluk kendilerine ait olmak üzere, akredite olmadıkları azami iki deney yönteminde diğer akredite laboratuvarlardan hizmet alabilirler. Ancak, Tablo-1’de yer alan özelliklere ilişkin değerlerin yer aldığı analiz raporları, ilgili akaryakıt türü için Tablo-1’de yer alan özelliklere ilişkin deney yöntemlerinin tamamında akredite olan laboratuvarlarca da tanzim edilebilir.

Teslim numuneleri

MADDE 11/A – (Ek:RG-23/10/2009-27385)⁽⁴⁾

İhrakiye sayılanlar dahil, akaryakıtlara ilişkin teslim numunelerinin; alınması, mühürlenmesi, verilmesi, saklanması, kayıtlanması ve benzeri hususlara ilişkin hak ve yükümlülükler ile diğer usul ve esaslar Kurulca düzenlenir.

Akaryakıt Kalitesi İzleme Sistemi

MADDE 11/B – (Ek:RG-25/6/2011-27975)

Akaryakıt Kalitesi İzleme Sistemi uygulamaları kapsamında, piyasada serbest dolaşımda bulunan akaryakıt türlerinden alınacak numune sayıları, numune alınacak akaryakıt türleri, numune alınacak mahallerin tespiti ve sonuçların raporlanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul kararıyla belirlenir.

Ölçüm ve Ayarlar

MADDE 12- Lisans sahipleri, petrolün temini ve satışına yönelik kantar, akaryakıt pompası, sayaç vb. donanımın bakım, ayar ve muayenesini, 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununa dayanılarak çıkarılan diğer mevzuatta belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yapmak, bu amaçla rapor tutmak ve bu raporları muhafaza etmekle yükümlüdür.

Kantar, akaryakıt pompası ve sayaç ayarlarının bozuk olması veya altıncı madde hükümlerine aykırılık nedeniyle akaryakıt tesliminin eksik yapıldığının tespiti halinde, lisans sahipleri tespit edilen miktar çerçevesinde talep edilecek zarar ve ziyayı ödemekle yükümlüdür. Kasıt unsurunun tespiti halinde ise Kanunun 19 uncu ve 20 nci madde hükümleri uygulanır.

Mecra ve Emniyet Şeridi

MADDE 13- İletim hatlarının her iki tarafında yüz metre mesafe ile boru hattı için gerekli tesisler, rafineriler ve lisanslı depoları sınırlayan alanlara göre beşyüz metre mesafe içerisinde oluşan

mecra ve emniyet şeridi dahilinde herhangi bir risk doğurabilecek nitelikte yapılaşma, ziraî faaliyetler ve tehlikeli işler yapılamaz.

İletim tesisleri için mecra oluşturulur. Mecranın arz yüzeyinin asgari genişliği, boru hattının her iki kenarında onbeşer metreden az olamaz.

Lisans sahibi, mecra dahilinde tesis emniyetini sağlayıcı önlemleri alır. Ayrıca;

- a) Toprakta 30 cm den fazla derinliğe nüfuz eden makine ve cihazların kullanımı,
- b) Hafriyat, sondaj ve bina,
- c) Geçiş olarak işaretlenen yerler dışında dingil ağırlığı 10 tonu geçen taşıtların kullanımı,

lisans sahibinden izin almaksızın yapılamaz.

Rafineri ve lisanslı depolar ile tüm iletim tesisleri için emniyet şeridi oluşturulur. Emniyet şeridi uygulaması, Mecra ve Emniyet Şeridi Dosyasının onayı sonrası başlar.

Emniyet şeritleri;

a) İletim tesislerinde mecra yüzey sınırından başlamak üzere borunun iki tarafında en fazla 85'er metre,

b) İletim hatlarının boru hattı dışında kalan üniteleri ile rafineri veya lisanslı depolama tesisleri için dış duvardan başlamak üzere en fazla 500'er metre,

olarak belirlenir; ancak, iletim tesisleri için her halükarda boru hattı merkezinden başlamak üzere 100 metreyi aşamaz.

İletim tesisleri emniyet şeridi içinde, boru hattı kesitinin merkezinden itibaren;

a) 30 metre uzaklığa kadar elle kazı dışında hafriyat ve sondaj,

b) 50 metre uzaklığa kadar;

I) Yanıcı, parlayıcı, patlayıcı, aşındırıcı maddelerin üretimi ve depolanması,

II) Boru hattına zarar verebilecek nitelik ve nicelikte, ateş yakılması, yanıcı, parlayıcı, patlayıcı, aşındırıcı maddelerin kullanımı,

III) Katodik koruma sistemi ile etkileşim yaratabilecek malzemeden bina,

IV) Yüksek ve orta gerilim trafolarının kullanımı,

V) Deniz, göl ve akarsu tabanlarının doğal yapısında değişiklik,

lisans sahibinden izin alınmaksızın yapılamaz.

İletim hatlarının boru hattı dışında kalan üniteleri ile rafineri veya lisanslı depolama tesisi emniyet şeridi içinde, dış duvardan itibaren 100 metre uzaklığa kadar;

a) Yanıcı, parlayıcı, patlayıcı, aşındırıcı maddelerin üretimi ve depolanması,

b) Tesise zarar verebilecek nitelik ve nicelikte ateş yakılması, yanıcı, parlayıcı, patlayıcı, aşındırıcı maddelerin kullanımı,

c) Katodik koruma sistemi ile etkileşim yaratabilecek malzemeden bina,

d) Yüksek ve orta gerilim trafolarının kullanımı,

e) Deniz, göl ve akarsu tabanlarının doğal yapısında değişiklik,

lisans sahibinden izin alınmaksızın yapılamaz.

Emniyet şeritleri, faaliyete başlama öncesinde tesis sahiplerince kamuoyuna duyurulur.

Mecra ve emniyet şeridi oluşturulmasında 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu hükümleri saklıdır.

Görevli Personelin Vasıfları ve Eğitimi

MADDE 14- Lisans sahipleri; tesislerin yapım ve işletilmesinde, görevinin gerektirdiği vasıf ve eğitime sahip personel istihdam eder, personelin görev tanımı ile eğitim sürelerini kapsayacak şekilde bir program hazırlar ve uygular.

Tesislerde görevli tüm personel; acil durum, yanıcı, patlayıcı sıvı ve gazların özellikleri ile potansiyel tehlikeler, yangınla mücadele ve ilk yardım konularında eğitilir. Ayrıca ilgili personel kendi görev alanlarında, belirli aralıklarla tekrarlanan uygulamalı eğitime tabi tutulur.

Acil Durumda Müdahale

MADDE 15- Lisans sahipleri, acil durum esnasında ihtiyaç duyulacak personel, ekipman, alet ve malzemeleri hazır bulundurur ve tesislerdeki potansiyel tehlikeler ve müdahale imkanları hakkında ilgili makamlara bilgi verir. Acil durum halinde, ilgili mevzuat doğrultusunda gerekli emniyet tedbirleri alınarak lisans sahiplerince müdahalede bulunulabilir.

Lisans sahipleri, etki alanındaki personel ve halkın tahliyesi ile diğer gerekli önlemlerin alınması için ilgili yerel makamlar ile koordinasyon sağlar.

GEÇİCİ MADDE 1- (Değişik:R.G.-29/12/2007-26741) ⁽³⁾

Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, akaryakıt (İhrakiye dahil) türleri için, ilgili standardında yer alan deney yöntemlerinden, sayıca en az % 40 oranında akreditasyon alan laboratuvarlar, 1/7/2008 tarihine kadar ilgili akaryakıt türü için akredite laboratuvar olarak addedilir.

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek: RG-25/04/2007-26503)

1/1/2015 tarihine kadar, Katkılı Kurşunsuz Benzin 95 Oktan elde edilmesi için Kurşunsuz Benzin 95 Oktan benzine, rafinerici ve dağıtıcılarca, ilgili teknik düzenlemede belirtilen maddeler katılabilir. Bu durumda gümrük beyannamesinde tescil edilen veya yurtiçi üreticinin faturasında yer alan Kurşunsuz Benzin 95 Oktan ismi, Katkılı Kurşunsuz Benzin 95 Oktan olarak değiştirilir.

İşlem sonrası, analiz raporuna; katılan birim miktar ile "..... katılması sonrası akaryakıt teknik düzenlemelere uygundur." şerhi eklenerek, beyan dağıtıcı lisansı sahiplerince imzalanır.

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek: RG-25/04/2007-26503)

Analiz raporu tanzimle yükümlü kişilerce işletilen laboratuvarlar için Kuruma başvurulması halinde, 1/7/2008 tarihini aşmamak üzere 11 inci madde hükümlerinden Kurumca muafiyet tanınabilir. Sadece talep sahibi adına tanzim edilecek analiz raporlarında geçerli olan muafiyet başvurusunun yapılabilmesi için; ilgili deney yöntemleri için akreditasyon talebinin, bir akreditasyon Kuruluşunca değerlendirilmekte olduğunun belgelenmesi zorunludur.

GEÇİCİ MADDE 4 – (Ek:RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)⁽⁷⁾

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Türk Standardları Enstitüsünce yayımlanmış ancak henüz Kurumca teknik düzenleme haline getirilmemiş standartlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte teknik düzenleme haline getirilmiş kabul edilir.

Yürürlük

MADDE 16- Bu Yönetmelik, 20/12/2004 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.

⁽¹⁾ 25/4/2007 tarihli ve 26503 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 1 inci maddesinde yer alan "19", "23", "24" ve "25" bent numaraları, sırasıyla "t", "z", "aa" ve "bb" olarak, 20/05/2007 tarihli ve 26227 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan düzeltme yazısıyla düzeltilmiştir.

⁽²⁾ 24/06/2005 tarihli ve 25855 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle yapılan değişiklikler 01/06/2005 tarihinden geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

⁽³⁾ Bu değişiklik 1/1/2008 tarihinde yürürlüğe girer.

⁽⁴⁾ 23/10/2009 tarihli ve 27385 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1 ve 3 üncü maddeleri ile yapılan değişikliklerin yürürlük tarihi 1/1/2010 olarak belirlenmiş, 25/12/2009 tarihli ve 27443 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1 inci maddesi ile aynı değişikliklerin yürürlüğü 1/4/2010 tarihine ertelenmiştir.

⁽⁵⁾ Bu değişiklik 5/1/2010 tarihinde yürürlüğe girer.

⁽⁶⁾ Bu fıkra 5/1/2010 tarihinde yürürlüğe girer.

⁽⁷⁾ Bu değişiklik 1/1/2015 tarihinde yürürlüğe girer.

⁽⁸⁾ Bu değişiklik 1/7/2015 tarihinde yürürlüğe girer.

(Mülga:RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)⁽⁷⁾ Ek-1A

Mülga:RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)⁽⁷⁾ Ek-1B

(Ek tablo:RG-31/12/2014-29222 4.mükerrer)⁽⁷⁾

Tablo 1

Özellik		Denizcilik Yakıtları							
		Benzin Türleri	Motorin Türleri	Fuel Oil Türleri	Gazyağı	Yakıt Nafta	Biodizel	Damıtık	Artık
Yoğunluk		+	+	+	+		+	+	+
Kükürt		+	+	+	+	+	+	+	+
Görünüş		+			+	+		+	
Kaynama Noktası	Başlangıcı					+			
	Sonu	+				+			
Damıtma	250 C		+						
	350 C		+						
	Son nokta				+				
	% 95'te sıcaklık		+						
	% 50'de sıcaklık					+			
	% 10'da sıcaklık				+				
	Damıtım Oranı					+			
	Kalıntı Oranı	+				+			
Buharlaşma Yüzdeleri (E70,E100, E150)		+							
Buhar Basıncı		+							
Viskozite				+				+	+
Su			+	+			+	+	+
Setan İndisi			+						
Parlama noktası			+		+		+		
Toplam kirlilik			+						
Soğuk Filtre Tıkanma Noktası			+				+		
Renk					+	+			
Asit sayısı							+		
Ester							+		